

تألیف و ترجمه کتب کامپیوتر باید بیش از سایر رشته‌ها روزآمد باشد

○ ضمن سپاسگزاری از جنابعالی به خاطر فرصتی که در اختیار ما قرار دادید. لطفاً ابتدا از فعالیتهای علمی و تحقیقی خود بفرمایید.

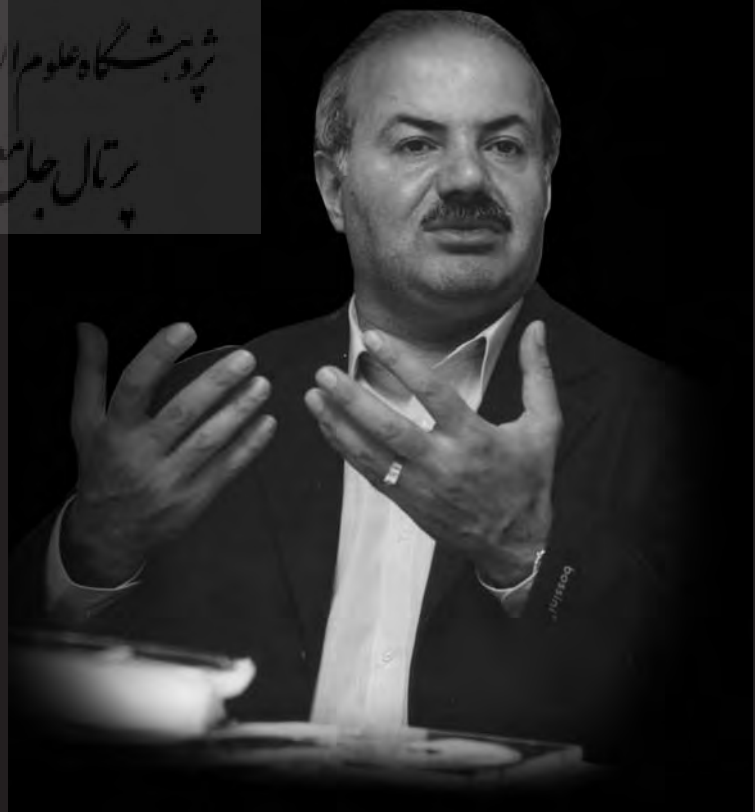
به نام خدا، من فارغ‌التحصیل دانشگاه صنعتی شریف در سال ۱۳۵۸ هستم. کارهای علمی و تحقیقی همواره مورد علاقه من بود؛ به طوری که اولین کتابم را در سال ۱۳۵۸ با نام ریاضیات برای دانشجویان رشته‌های مهندسی منتشر کردم. با توجه به خلایی که در زمینه آموزشهای مهارتی در ایران احساس می‌کردم و با توجه به اینکه فکر می‌کردم نیاز جامعه ما با نیروهای کارآموزده رفع خواهد شد، اقدام به تشکیل کلاسهایی در زمینه آموزشهای مهارتی و علمی کاربردی کردم که این کار تاکنون هم ادامه دارد. تا امروز بیش از ۳۰ عنوان کتاب در زمینه کامپیوتر و ریاضیات تألیف یا ترجمه کرده‌ام. در سمت مدیرمسئول انتشارات هم شاید قریب به پانصد عنوان کتاب علمی توسط مرکز ما و با نظارت بنده منتشر شده است.

○ دلیل حضور در این حوزه را بفرمایید؟ در هر صورت این علم در کشور ما جدید است. چطور تصمیم گرفتید که تمام تلاش خود را صرف این زمینه کنید؟

بعد از فارغ‌التحصیل شدن، کارم را در زمینه‌های آموزش برق و الکترونیک، الکتروتکنیک، دیجیتال و برق صنعتی آغاز کردم. بعد از اینکه کامپیوترهای خانگی وارد بازار ایران شد، چنین کامپیوتری را برای تفنّن و سرگرمی تهیه کردم تا با قابلیت‌هایش آشنا شوم. یادم هست که اولین کامپیوتر، اسپکتروم بود. بعد، به این نتیجه رسیدم که می‌توان برنامه‌نویسی را به مردم آموزش داد. با توجه به دفترچه راهنمای دستگاه و اطلاعات قبلی که در دانشگاه آموخته بودم سعی کردم برنامه‌نویسی بیسیک را در این زمینه آموزش بدهم. به تدریج کامپیوترهای کُموڈر و بعد کامپیوترهای PC وارد بازار ایران شد. از آن تاریخ بود که ما به این نتیجه

گفت و گو با
مهندس سعید سعادت
مؤلف و مترجم کتابهای
علوم کامپیوتر

○ گفت و گو:
مهندس امیرموسوی نمین

هدف اصلی ما این بود که ضعف مسائل آموزشی در ایران را به کمک کتاب جبران کنیم. اغلب کتابهایی هم که من یا همکارانم ترجمه و تألیف کرده ایم کتابهایی آموزشی بوده اند

○ آیا برای بهبود وضعیت نشر کتابهای آموزشی در زمینه کامپیوتر، برنامه ای دارید؟
هدف ما این است که بتوانیم جدیدترین کتابهایی را که با توجه به رشد اینترنت و تجارت الکترونیک، خیلی سریعتر از گذشته در خارج منتشر می شوند، در اختیار هموطنان خود قرار دهیم. برخی را به زبان انگلیسی و برخی را نیز به فارسی منتشر می کنیم. هدفمان این است که بتوانیم کتابهای آموزشی استاندارد به جامعه معرفی کنیم.

○ آیا منظور شما به روزرسانی چاپ کتابهای کامپیوتری است؟
قطعاً همین طور است. قبلاً کتابهایی که منتشر می کردیم، حداقل با یکسال تأخیر نسبت به کتابهایی که در خارج منتشر می شد، به چاپ می رسید. اکنون، زمان این کار را در برخی از موارد به کمتر از یک ماه کاهش داده ایم. کتاب را از طریق کارتهای اعتباری سفارش می دهیم و با پست DHL دریافت می کنیم. بعد از یک هفته الی ده روز این کتاب در اختیار ما قرار می گیرد. برخی از کتابها را هم از طریق سایتهای اینترنت می گیریم. اگر رایگان نباشد، هزینه آن را از طریق کارتهای اعتباری می پردازیم؛ و اگر رایگان باشد، به همان صورت دریافت می کنیم. قطعاً نسبت به گذشته بسیار به روز هستیم.

○ معیار شما برای انتخاب کتاب چیست؟

همانطور که استحضار دارید ما، هم مؤسسه ای انتشاراتی و هم مؤسسه ای آموزشی هستیم. اولین هدف ما تهیه کتاب آموزشی است. هدف دیگر این است که بین نیازهای جامعه خود و فناوری های روز دنیا هماهنگی ایجاد کنیم. متناسب با فناوری ها و نیازهای جامعه، کتابهایی را که در بازار ایران برای جوانان و دانشجویان کشش دارد خریداری و ترجمه می کنیم. در حال حاضر ما بیشتر روی کتابهای NET. (دات نت) که در واقع آخرین فن آوری مایکروسافت است مشغول به کار هستیم.

رسیدیم که مشاغل زیادی با این دستگاه یعنی کامپیوتر در جامعه ایجاد خواهد شد. از این رو، پیشنهاد تشکیل دوره هایی آموزشی را به سازمان آموزش فنی و حرفه ای وزارت کار دادیم. پس از یک سال اولین مجوز در این زمینه به نام مجتمع فنی تهران صادر شد. نیاز جامعه، کارخانجات، سازمانها و صنایع در زمینه کامپیوتر، ما را به این سمت علاقه مند کرد و سوق داد که فعالیت گسترده خود را بر محور کامپیوتر و آموزشهای مربوطه از قبیل: برنامه نویسی، سیستمهای عامل، بسته های کاربردی و غیره قرار بدهیم؛ به طوری که امروزه، ما شاید بیش از سیصد عنوان درس را در این مرکز ارائه می کنیم که می توانم به جرئت عرض کنم که برخی از آنها فقط در سازمان ما عرضه می شود و شامل جدیدترین مطالب روز کامپیوتر و فناوری اطلاعات است. نهایت تلاش ما همیشه این بوده است که به کیفیت بها بدهیم و کار کمی نکنیم.

○ از چه زمانی ترجمه و تألیف کتابهای کامپیوتر را آغاز کردید؟

در زمینه کامپیوتر، اولین کتابی که ترجمه کردم کتابی بود با عنوان بیسیک به زبان ساده. این کتاب را در سال ۱۳۶۶ منتشر کردم و متعاقب آن کتابهای دیگری در زمینه های سیستم عامل، بانکهای اطلاعاتی و زبانهای برنامه نویسی تألیف و ترجمه کردم.

○ به نظر می رسد که شیوه انتخاب شما برای تألیف و ترجمه سمت و سوی مشخصی داشته است.

هدف اصلی ما این بود که ضعف مسائل آموزشی در ایران را به کمک کتاب جبران کنیم. اغلب کتابهایی هم که من یا همکارانم ترجمه و تألیف کرده ایم کتابهایی آموزشی بوده اند. هدف ما این بود که نحوه بیان این کتابها سلیس، روان و آموزشی باشد.

اغلب کتابهایی که الان در بازار عرضه می‌شوند از نظر محتوا یا قلم نگارش بسیار ضعیف هستند. این نشان می‌دهد که کتابها را با عجله فراوان و بدون ویراستاری فنی و ادبی به بازار عرضه می‌کنند که به اعتقاد من در واقع سرمایه مملکت را به این طریق هدر می‌دهند

به علم کامپیوتر ندارند. قطعاً آنها نمی‌توانند کتابهای مناسبی انتخاب و به بازار عرضه کنند. عامل فروش نرفتن این کتابها تنها به روز نبودن آنها نیست، بلکه بسیاری از آنها کیفیت ترجمه مناسبی هم ندارند، یا اینکه قواعد نشر و ترجمه در آنها رعایت نشده است.

○ متخصصانی که در این زمینه فعال هستند چطور؟ آیا ممکن است علم آنها به روز نباشد؟
البته یک عامل می‌تواند همین باشد. علم کامپیوتر بسیار سریع پیشرفت می‌کند. متخصصان ایرانی، با توجه به مشغله فراوان و مشکلات اقتصادی، فرصت کافی برای این که بتوانند دانش خود را ارتقا دهند و اطلاعات خودشان را به روز کنند ندارند.

○ با توجه به اینکه دانش کامپیوتر شاخه‌های فراوانی یافته است، آیا این ضعف می‌تواند ناشی از کمبود نیروی متخصص در این زمینه باشد؟
البته همان‌طور که اشاره فرمودید، دانش کامپیوتر به سرعت در حال رشد است و به همان سرعت شاخه‌های جدیدی به آن افزوده می‌شود. این علم مشابه درخت تنومندی است که به سرعت دارد شاخ و برگهای متعددی پیدا می‌کند و البته می‌تواند یک عامل نیز کمبود متخصص باشد. اما موضوع مهمتر این است که شاید بسیاری از متخصصان نمی‌خواهند وقت خودشان را صرف نوشتن کتاب کنند؛ یا اطلاعات خود را در اختیار دیگران قرار بدهند؛ یا اصلاً وقتی برای این کار ندارند و ترجیح می‌دهند وقتشان را به کارهای فنی، توسعه دادن سیستم، تجزیه و تحلیل سیستم و امثال اینها بگذرانند.

○ بعضی از اصحاب نشر فقط با در نظر گرفتن تازگی موضوع و بدون توجه به محتوا، کتاب را چاپ و منتشر می‌کنند. به نظر می‌رسد این حوزه با وجود فعالیت ناشران خوب و قوی،

○ مراحلی که طی می‌شود تا یک کتاب برای ترجمه انتخاب شود چیست؟

ما شورای ترجمه و تألیف کتاب داریم. این شورا کتابها را بررسی می‌کند. نیازهای جامعه را نیز مدنظر دارد. پس از انجام یک کار تحقیقی اقدام به تهیه، ترجمه یا تألیف کتاب می‌کنیم.

○ همان‌طور که می‌دانید تألیف و به‌ویژه ترجمه کتابهای کامپیوتر بازار داغی دارد. شما که از متخصصان و فعالان این زمینه هستید، روند تألیف و ترجمه کتابهای کامپیوتر را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

علاوه بر مترجمان و مؤلفان متعهد که در این زمینه فعال هستند، عده بسیاری از افراد سودجو هم به این کار روی آورده‌اند. اغلب کتابهایی که الان در بازار عرضه می‌شوند از نظر محتوا یا قلم نگارش بسیار ضعیف هستند. این نشان می‌دهد که کتابها را با عجله فراوان و بدون ویراستاری فنی و ادبی به بازار عرضه می‌کنند که به اعتقاد من در واقع سرمایه مملکت را به این طریق هدر می‌دهند. در مقابل این‌گونه افراد، افرادی هم هستند که با در نظر گرفتن کیفیت مطلوب و با نهایت دقت کتابها را انتخاب، ترجمه یا تألیف می‌کنند و بعد آن را به بازار عرضه می‌دارند.

○ علی‌رغم چاپ عناوین و شمارگان بالای کتابهای کامپیوتر، به نظر می‌رسد دقت چندانی در انتخاب عناوین کتابهای تألیفی و ترجمه‌ای صورت نمی‌گیرد و بسیار به چشم می‌خورد که کتابهای منتشر شده با پیشرفتهای روز فناوری کامپیوتر فاصله دارد. آیا می‌توان کمبود متخصص یا به روز نبودن متخصصان این حوزه را دلیل آن برشمرد. شما چه نظری دارید؟

همان‌طور که عرض کردم تمام ناشرانی که در حال حاضر کتابهای کامپیوتر را منتشر می‌کنند، صلاحیت انتشار این‌گونه کتابها را ندارند. حتی بسیاری از آنها هیچ‌گونه اطلاعاتی راجع

متناسب با فناوری‌ها و نیازهای جامعه، کتابهایی را که در بازار ایران برای جوانان و دانشجویان کشتش دارد خریداری و ترجمه می‌کنیم. در حال حاضر ما بیشتر روی کتابهای NET. (دات نت) که در واقع آخرین فن‌آوری مایکروسافت است مشغول به کار هستیم.

دارای آشنفگی زیادی است. گاهی خوانندگان کتابهای این موضوعات به مراجع مناسبی دست پیدا نمی‌کنند. شما چه نظری و چه پیشنهادی در این باره دارید؟

بسیاری از کسانی که کتابهای کامپیوتر را منتشر می‌کنند صلاحیت انتشار این نوع کتابها را ندارند. بسیاری تلاش می‌کنند اولین گروهی باشند که کتاب خاصی را منتشر می‌کنند. بنابراین، دقت لازم را در کیفیت و محتوا نمی‌کنند. در نتیجه، شما شاهد انتشار کتابهایی هستید که اگرچه به روز هستند، از نظر ترجمه مناسب نیستند و خواننده با خواندن این کتابها مطالب را درست درک نمی‌کند. پیشنهاد بنده این است که مرجعی به کار ناشران رسیدگی کند. به هر حال، کاغذ، فیلم و زینک سرمایه‌های این کشور هستند و چنانچه به درستی استفاده نشوند، سرمایه‌های این مملکت به هدر رفته است. دولت و وزارت ارشاد باید از ناشرانی که کارشان کیفیت خوبی دارد، حمایت کند تا در نتیجه کسانی که کار کیفی نمی‌کنند از رده خارج بشوند. به اضافه این که همه تلاش کنند که کارشان با کیفیت باشد تا بتوانند از تسهیلات وزارت ارشاد یا سایر نهادها برخوردار شوند.

○ یکی از ضعفهای عمده در بازار نشر کتاب، ضعف اطلاع‌رسانی به موقع است. با توجه به این که اطلاع‌رسانی کتابهای کامپیوتر از اهمیت ویژه‌ای، به دلیل روزآمد بودن و استفاده از فناوری جدید، برخوردار است، این ضعف را برای بازار کتابهای کامپیوتر چگونه می‌بینید و چه پیشنهادی برای اطلاع‌رسانی به موقع کتابهای منتشر شده دارید؟

توزیع و اطلاع‌رسانی باید متناسب با روند رشد سریع علوم کامپیوتر باشد. که متأسفانه در ایران چنین نیست. کتابفروشیهای مقابل دانشگاه تهران، با توجه به روند رشد تولید کتاب، چقدر رشد کرده‌اند؟ در حالی که تیراژ دهها بار بیشتر از گذشته شده است. شاید تعداد فروشگاهها حداکثر به دو برابر افزایش پیدا کرده باشد. تعداد عناوین به حدی زیاد شده است

که فروشگاهها نمی‌توانند حتی برای یک روز اینها را به معرض نمایش بگذارند. در عین حال صدا و سیما و مطبوعات همکاری لازم را در زمینه معرفی کتاب نمی‌کنند. اگر هم کار اندکی بکنند، این کار قابل توجه نیست. باید تسهیلات ویژه‌ای برای معرفی کتاب فراهم شود تا ناشران بتوانند کتابهای خود را به مردم معرفی کنند. برای مثال، مجموعه ما روزی یک کتاب جدید منتشر می‌کند. در این خصوص، با اینکه کاتالوگ‌ها و بروشورهایی چاپ می‌کنیم تا در اختیار مراکز خاصی قرار گیرد، اطلاع‌رسانی عمومی صورت نمی‌گیرد. بسیار دیده شده است که حتی متخصصان هم از چاپ کتابی بی‌اطلاع بوده‌اند. به اعتقاد من رسانه‌های عمومی تلاش بیشتری باید در این زمینه بکنند.

○ به خودتان بپردازیم. شما چه معیارهایی در تألیف کتاب یا انتخاب کتاب برای ترجمه دارید؟

ما چون مرکز آموزشی هستیم، سعی می‌نماییم کتابهایی را منتشر کنیم که جنبه‌های آموزشی داشته باشند. کتابهای آموزشی هم ویژگیهایی دارند. هدف از نشر کتاب تهیه فصول مختلف باید مشخص باشد. اگر دانشجو مبحثی یا فصلی را مطالعه می‌کند باید بداند که بعد از اتمام کار به چه تواناییهایی دسترسی پیدا می‌کند. کتاب باید امکانات کار عملی را برای خواننده فراهم کند و مطالب مهم را مشخص نماید. همچنین نکات بازدارنده و مسائلی را که کاربر باید رعایت بکند کاملاً مشخص سازد. اینها ویژگیهایی است که ما در کتابهای خود، چه ترجمه و چه تألیفی به آنها توجه می‌کنیم.

○ با توجه به گستردگی شاخه‌های علوم کامپیوتر، علاقه شما در تألیف و ترجمه، بیشتر به کدام شاخه از علوم کامپیوتر معطوف است؟ و چرا این شاخه را برگزیدید؟

ما بیشتر سعی می‌کنیم به علوم کاربردی کامپیوتر یا فناوری اطلاعات یا IT بپردازیم؛ چون تصور می‌کنیم مشکل

اینها از ویژگیهایی است که ما در کتابهایمان رعایت کرده‌ایم و خواننده هم این را تشخیص خواهد داد. کتابهای ما معمولاً شمارگان بسیار بالایی دارد. یکی از کتابهای ما در چاپ پنجاهم به تیراژ پنجاه هزار جلد رسیده است.

○ ممکن است بفرمایید کدام کتاب شما به این موفقیت در شمارگان بالا و تعدد چاپ دست یافته است؟
کتاب MS-DOS که سالها قبل تألیف شده است. سایر کتابهای ما معمولاً به چاپهای متعدد، چاپ بیستم، سی‌ام و چهلم رسیده است. اینها همه به این دلیل است که ما نکاتی را در زمینه تألیف یا ترجمه کتابها رعایت می‌کنیم. سال گذشته هم این توفیق را یافتیم که به دلیل کیفیت کارمان، برای اولین بار در تاریخ ایران، نگارش کتابهای درسی دانش‌آموزان رشته کامپیوتر دبیرستان از سوی آموزش و پرورش به مؤسسه ما واگذار شد که این کتابها را با کیفیت مطلوب تألیف، تولید و توزیع کردیم.

○ نثر کتابهای ترجمه‌ای شما نیز بسیار روان و سلیس است و خواننده کمتر با ترجمه مشکل پیدا می‌کند. این امر با توجه به تولید واژگان بسیار جدید و فراوان در عرصه کامپیوتر، اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. برای استفاده مترجمان، جوانان فعال و مخاطبان کتاب ماه کلبات، تجربه خودتان را در این خصوص بازگو فرمایید؟
ما برای واژه‌های متداول کامپیوتر یک واژه‌نامه درست کرده‌ایم. این واژه‌نامه را در اختیار همه کسانی که با ما همکاری می‌کنند قرار می‌دهیم. هدف از این کار این است که کتابهای منتشر شده مؤسسه ما از واژگان متحد و یکنواختی برخوردار باشد تا خواننده با مطالعه کتابهای مختلف و با برخورد با واژه‌های متعدد دچار سردرگمی نشود. واژه‌های متداول را که عمومیت دارند ترجمه می‌کنیم. اما واژه‌های علمی را به همان صورت اصلی خودشان به کار می‌بریم. واژه‌های خیلی تخصصی را بهتر است که به همان صورت به کار ببریم. اگر خودمان را درگیر واژه‌سازی کنیم و این واژه‌سازی هم، واژه‌سازی استانداردی، حتی در خود ایران، نباشد، آن وقت از اصل موضوع که انتقال دانش و فن‌آوری از غرب به درون کشور است، باز می‌مانیم.

○ خودتان فعالیت خود را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ آیا در رسیدن به اهداف موفق بوده‌اید؟
کتابهایی که تا به حال منتشر کرده‌ایم، از نظر کیفی روندی صعودی داشته است. طبیعی است کاری که امسال عرضه می‌کنم با توجه به تجربیاتی که پیدا کرده‌ام، باید متفاوت از کارهای قبلی باشد، چه از نظر محتوا، چه از نظر متن و چه از نظر کیفیت چاپ. سعی ما این است که کتابها را به روز

جامعه ما در واقع ضعفی است که در زمینه فراگیری علوم IT وجود دارد. ما معتقد هستیم که تمام مردم ایران باید آموزش IT ببینند. آموزش کاربرد علوم کامپیوتر در صنایع، سازمانها، اقتصاد، تجارت و الکترونیک ضروری است. بنابراین، تمام هم و غم خود را روی گسترش علوم IT، به صورت آموزش شبکه‌های کامپیوتری، برنامه‌نویسی‌های کاربردی، طراحی صفحات وب، و اخیراً هم تجارت الکترونیک که فکر می‌کنم در واقع محور توسعه هر جامعه‌ای است، متمرکز کرده‌ایم.

○ یکی از ویژگیهای بارز کتابهای شما سهل بودن مطالعه و فراگیری آنهاست. این موضوع را خیلی از نویسندگان و

متخصصان کامپیوتر اذعان دارند. شاید توجیه عمده این بحث تجدید چاپ فراوان برخی از کتابهای شماست. چگونه به این مهم دست یافتید؟

من به علمی که در کتابهایم می‌نویسم اشراف دارم و در آن زمینه تدریس کرده‌ام. سعی می‌کنیم همکاری‌هایی که کتابی به آنها محول می‌شود که تألیف یا ترجمه کنند، به آن علم اشراف داشته باشند. برخی از کتابهایی که ترجمه می‌شود، از نظر ترجمه و از نظر محتوا ضعیف هستند. تصور من این است که مترجم یا نویسنده آن کتاب به آن علم اشراف ندارد. به صرف دانستن زبان یا داشتن ترجمه خوب، یک فرد نمی‌تواند کتاب کامپیوتر ترجمه کند. باید علاوه بر اینکه به زبان انگلیسی مسلط است، به آن علم هم اشراف داشته باشد و حتی‌الامکان آن را تدریس کرده باشد و با آن موضوع کار کرده باشد تا بتواند آن را خیلی روان و خوب ترجمه یا تألیف کند.

داشتید یا در حین ترجمه کتاب به آن دست یافتید؟
خیر، به هر حال من سالهاست که در کار ترجمه و تألیف کتاب هستم. اینها سیاستهای ما در تألیف و ترجمه کتاب است که برای واژه‌های عمومی از معادلهای فارسی متداول و مأنوس استفاده کنیم و درخصوص واژه‌های تخصصی خودمان را خیلی درگیر کار ترجمه نکنیم و از همان واژه غربی استفاده کنیم. شاید آن واژه‌هایی که به کار می‌بریم برای خواننده خیلی مأنوس نباشد و باعث شود خواننده در درک مطالب دچار سردرگمی شود. از طرفی می‌دانید که علم کامپیوتر به سرعت پیشرفت می‌کند و حتی در غرب داریم واژه‌های جدیدی برای آن می‌سازند. اگر ما بخواهیم خودمان را درگیر این جریان کنیم، از اصل موضوع که فراگیری و به‌کارگیری این فناوری

توزیع و اطلاع‌رسانی باید متناسب با روند رشد سریع علوم کامپیوتر باشد. که متأسفانه در ایران چنین نیست. کتابفروشیهای مقابل دانشگاه تهران، با توجه به روند رشد تولید کتاب، چقدر رشد کرده‌اند؟ در حالی که تیراژ دهها بار بیشتر از گذشته شده است

واژه‌های خیلی تخصصی را بهتر است که به همان صورت به کار ببریم. اگر خودمان را درگیر واژه‌سازی کنیم و این واژه‌سازی هم، واژه‌سازی استاندارد، حتی در خود ایران، نباشد، آن وقت از اصل موضوع که انتقال دانش و فن‌آوری از غرب به درون کشور است، باز می‌مانیم

است عقب خواهیم ماند.
هدف ما بیشتر این است کتابهایی ارائه کنیم که برای کاربران حرفه‌ای ملموس، ساده و روان باشد.

○ با توجه به گستردگی حوزه کتابهای کامپیوتر و تولید واژگان و تعاریف فراوان و جدید در این حوزه، چه پیشنهادی برای ایجاد هماهنگی بیشتر در استفاده از واژگان مناسب در کتابهای کامپیوتر دارید؟

واژه‌سازی مناسب و ترویج آن در جامعه کار فرهنگستان زبان و ادب فارسی است که متأسفانه تا امروز نتوانسته است خود را با رشد روزافزون علوم کامپیوتر و فناوری اطلاعات تطبیق دهد. برای ما هم که یک مرکز خصوصی هستیم کار بسیار مشکلی است که بتوانیم این واژه‌ها را در کل جامعه تعمیم دهیم. ما در حد بضاعت خودمان این کار را در

و با کیفیت مطلوبتری عرضه کنیم و به این سمت هم داریم حرکت می‌کنیم. البته ما قبلاً با مشکل به روز نبودن مطالب روبه‌رو بودیم که در یکی دو سال گذشته این مشکل را هم جبران کرده‌ایم. البته قضاوت در این باره را باید به مردم واگذار کرد. اما شمارگان بالای کتابهای ما نشان می‌دهد که ما توانسته‌ایم به لطف الهی به طور نسبی نظر خواننده‌ها و مخاطبان را تأمین کنیم.

○ اخیراً کتابی از شما با عنوان خودآموز Windows XP چاپ و منتشر شده است. با توجه به این که چندین کتاب در این زمینه ترجمه یا تألیف شده است، چه ویژگی در این کتاب یافتید که اقدام به ترجمه آن کردید؟

کتاب خودآموز Windows XP کتاب آموزشی بسیار مناسبی است که بسیاری از نکات آموزشی را رعایت کرده است. اهداف کتاب در هر فصل کاملاً مشخص است و تمرینهایی عملی در لابه‌لای مطالب و در انتهای فصول پیش‌بینی شده است. در این کتاب نکات مهم، نکات خطاری یا بازدارنده یعنی نکاتی که کاربر باید رعایت بکند تا اتفاق ناگواری پیش نیاید کاملاً مشخص شده است و این کتاب کلیه مطالب Windows XP را پوشش می‌دهد. با توجه به این ویژگیها تصمیم گرفتیم این کتاب را ترجمه کنیم.

○ استفاده از واژگان نامناسب یکی از مشکلات اساسی کتابهای حوزه کامپیوتر است. کوچکترین لغزش در انتخاب واژگان مناسب، اعتبار علمی و فنی کتاب را زیر سؤال خواهد برد. آیا با این موضوع موافق هستید؟ نظر خود را در این باره بفرمایید؟

قطعاً همین‌طور است. در ترجمه کتاب‌ها باید واژگانی به کار رود که برای خواننده‌ها مأنوس باشد. از طرفی، همان‌طور که قبلاً هم عرض کردم در ترجمه ضرورت ندارد واژه‌های بسیار تخصصی را به فارسی برگرداند. می‌توان از همان واژه‌های تخصصی استفاده کرد؛ چون استفاده از واژه نامأنوس مشکل خواننده را دوچندان می‌کند. با توجه به این دیدگاه است که ما سعی می‌کنیم واژه‌های مناسب و یکسانی را در کتابهای خود به کار ببریم.

○ به نظر می‌رسد که شما در ترجمه کتاب خودآموز Windows XP، در استفاده از واژگان، احتیاط لازم را به کار برده‌اید. چرا که در هر جایی که لازم بوده از واژگان مناسب مانند: شکاف به جای Slat، دیوار آتشین به جای Firewall استفاده کرده‌اید؛ و در جایی که ضرورت نداشته است، به اصل واژه دست نبرده‌اید و آن را به همان شکل استفاده کرده‌اید، مانند: Explorer, desktop. آیا از ابتدا این تدبیر را در ذهن

از نظر علمی، هفتاد درصد یادگیری از راه چشم است. به همین دلیل ما سعی می‌کنیم در آموزش و تألیف کتابها از این روش استفاده کنیم. ما صفحه نمایش کامپیوتر را چاپ می‌کنیم تا خواننده‌ای که کامپیوتر مقابلش نیست، از روی تصویر یاد بگیرد

داشتید؟ فکر می‌کنید تا چه اندازه به هدف خود دست یافته‌اید؟ از نظر علمی، هفتاد درصد یادگیری از راه چشم است. به همین دلیل ما سعی می‌کنیم در آموزش و تألیف کتابها از این روش استفاده کنیم. ما صفحه نمایش کامپیوتر را چاپ می‌کنیم تا خواننده‌ای که کامپیوتر مقابلش نیست، از روی تصویر یاد بگیرد چون معتقد هستیم که خواننده از این طریق بیشتر آموزش می‌بیند.

○ شما در کتاب خودآموز Windows XP، اطلاعات و توضیحات تکمیلی مفیدی در قالب آیکون‌ها و کادرهای چگونگی، آیا می‌دانید؟ توجه، نکته، میانبر و احتیاط در اختیار خواننده قرار داده‌اید. آیا این توضیحات در خود کتاب وجود داشت یا شما توضیحات ضروری را در این قالبها قرار دادید؟ تمام این نکاتی که اشاره می‌کنید از ویژگیهای این کتاب بود و من چیزی اضافه نکردم و عیناً کتاب را ترجمه کردم.

کتابهایمان رعایت می‌کنیم. هدف ما هم این است که خوانندگان ما که کتابهای مجموعه ما را مطالعه می‌کنند و البته تعدادشان هم در سال بیش از یک میلیون نفر است با این واژه‌ها مأنوس شوند.

○ چه پیشنهادی برای بهبود کار فرهنگستان در این زمینه دارید؟

فرهنگستان باید گروههایی تخصصی از زبان‌شناسان، ادیبان و متخصصان علوم کامپیوتر و ارتباطات برای معادل‌سازی تشکیل دهد تا شاید بتوانیم به برخی از واژه‌هایی که هر روزه وارد جهان می‌شوند پاسخ دهیم.

○ اخیراً استفاده از تصاویر در کتابهای کامپیوتر رواج پیدا کرده است. شما در کتاب خودآموز Windows XP به خوبی از این روش بهره برده‌اید. آیا هدف خاصی از به‌کارگیری تصاویر

مایکروسافت این بود که این دو ویندوز را در ویندوز XP با هم ترکیب کند. بنابراین، ویندوز XP ویژگیهای جالب ویندوز ۲۰۰۰ را دارد، به علاوه این که ویژگیهای خوب ویندوز Me و ۹۸ هم در آن وجود دارد؛ یعنی سادگی استفاده کردن از این ویندوزها در ویندوز XP هم لحاظ شده است.

O آیا در ویندوز XP از خصوصیات ویندوز هزاره (ME) نیز استفاده شده است؟

- ویژگیهای ویندوز XP عبارت است از:
- اولاً، تکنیک Plug and Play در ویندوز XP بسیار قوی است و آخرین سخت افزارها را به راحتی می تواند شناسایی کند. ثانیاً، مجهز به زبان فارسی است و به راحتی می توان کارهای فارسی را در محیط ویندوز XP انجام داد. ثالثاً، این سیستم عامل در اتصال به اینترنت از سرعت بالا و بسیار خوبی برخوردار است و سریع تر از ویندوزهای قبلی عمل می کند. رابعاً، مجهز به ابزاری برخوردار است و سریع تر از ویندوزهای قبلی عمل می کند. رابعاً، مجهز به ابزاری است که می تواند فایل های حذف شده رو، با توجه به وجود این ابزار، نسخه پشتیبان خیلی ضرورت ندارد. خامساً، امنیت بسیار بالایی دارد و می تواند از پارتیشن هایی که توسط سیستم NTFS ایجاد می کند به خوبی استفاده کرد.
- یکی از ویژگیهای بارز ویندوز XP این است که شما می توانید سیستم عامل های مختلف را روی کامپیوتر خود نصب کنید و در موقع بوت شدن از شما می پرسد که با کدام یک از این سیستم های عامل XP، ۹۸ یا غیره بوت شود که قبلاً این کار را با (system Commander) در سیستم های دیگر انجام می شد. XP این امکان را برای شما فراهم می کند تا کسی نتواند از کامپیوتر شما استفاده کند. اینها همه از ویژگیهای جالبی است که ویندوز XP دارد.
- شاید یکی دیگر از مهمترین ویژگیهای ویندوز XP این است که هنگ نمی کند و برخلاف ویندوز ۹۸ و سری های دیگر ویندوز پس از مدتی استفاده خراب نمی شود. در حالی که در ویندوز ۹۸ پس از چند ماه استفاده مشکلاتی پیش می آید و سیستم پیاپی هنگ می کند. خوشبختانه این مشکلات در ویندوز XP حل شده است.

بله، از قابلیت های جذاب و کاربر پسند ویندوزهای قبلی استفاده شده است، چه از نظر فنی و چه از نظر کاربرد در شبکه. قابلیت های ویندوز ۲۰۰۰ را نیز گرفته است. همه را با هم ترکیب ساخته و مجموعه جدیدی به نام ویندوز XP را عرضه کرده است. خود مایکروسافت هم معتقد است که بهترین نسخه ویندوز را ارائه داده است. تبلیغات گسترده ای هم در این باره در جهان کرده است.

O ویندوز XP از نظر امنیت و مقابله با هکرها در استفاده از اینترنت و شبکه های محلی نسبت به ویندوز ۹۸، ویندوز ME و ویندوز ۲۰۰۰ چگونه است و در چه سطحی قرار دارد؟

یکی از مسائلی که در ویندوز XP مورد توجه قرار گرفته این است که حتی الامکان هکرها نتوانند به این سیستم نفوذ کنند. البته هیچ امنیتی مطلق نیست؛ برای اینکه با پیشرفت

O چرا متخصصان کامپیوتر، ویندوز XP را بهترین و برترین سیستم عامل تولید شده توسط شرکت مایکروسافت می دانند؟

این سؤال را قبلاً هم چند نفر از من پرسیده اند که چرا ما به آموزش و تألیف کتاب ویندوز XP رو آورده ایم، در صورتی که ویندوز ۹۸ نیاز کاربران را رفع می کند. ویژگی های ویندوز XP عبارت است از: اولاً، تکنیک Plug and Play در ویندوز XP بسیار قوی است و آخرین سخت افزارها را به راحتی می تواند شناسایی کند. ثانیاً، مجهز به زبان فارسی است و به راحتی می توان کارهای فارسی را در محیط ویندوز XP انجام داد. ثالثاً، این سیستم عامل در اتصال به اینترنت از سرعت بالا و بسیار خوبی برخوردار است و سریع تر از ویندوزهای قبلی عمل می کند. رابعاً، مجهز به ابزاری است که می تواند فایل های حذف شده را به راحتی بازیابی کند. از این رو، با توجه به وجود این ابزار، نسخه پشتیبان خیلی ضرورت ندارد. خامساً، امنیت بسیار بالایی دارد و می تواند از پارتیشن هایی که توسط سیستم NTFS ایجاد می کند به خوبی استفاده کرد.

یکی از ویژگیهای بارز ویندوز XP این است که شما می توانید سیستم عامل های مختلف را روی کامپیوتر خود نصب کنید و در موقع بوت شدن از شما می پرسد که با کدام یک از این سیستم های عامل XP، ۹۸ یا غیره بوت شود که قبلاً این کار را با (system Commander) در سیستم های دیگر انجام می شد. XP این امکان را برای شما فراهم می کند تا کسی نتواند از کامپیوتر شما استفاده کند. اینها همه از ویژگیهای جالبی است که ویندوز XP دارد.

شاید یکی دیگر از مهمترین ویژگیهای ویندوز XP این است که هنگ نمی کند و برخلاف ویندوز ۹۸ و سری های دیگر ویندوز پس از مدتی استفاده خراب نمی شود. در حالی که در ویندوز ۹۸ پس از چند ماه استفاده مشکلاتی پیش می آید و سیستم پیاپی هنگ می کند. خوشبختانه این مشکلات در ویندوز XP حل شده است.

O به نظر شما ویندوز XP چه قابلیت ها و ضعف هایی نسبت به ویندوز ۲۰۰۰ دارد؟

در واقع، ویندوز XP ترکیبی است از ویندوز ۲۰۰۰ به خاطر کاربردش در شبکه های کامپیوتری و نیز ویندوز Me که در اصل نوعی ویندوز خانگی است و بسیار کاربر پسند است. هدف

کار ببرند و از واژه‌های نامأنوس استفاده نکنند تا مشکلات مردم مضاعف نشود.

***

همزمان با مصاحبه‌ای که با آقای سعادت ترتیب داده شد برای طرح بهتر سوالات مصاحبه بر آن شدیم تا کتابهای تألیف و ترجمه‌ای ایشان را، با توجه به اینکه ایشان یکی از بهترین مؤلفان و مترجمان در زمینه کتابهای کامپیوتر هستند، به دقت بررسی کنیم. هنگام بررسی اجمالی کتابهای ایشان به نکات بسیار جالبی دست یافتیم. از جمله این نکات می‌توان به تعدد دفعات چاپ برخی از کتابهای تألیفی و ترجمه‌ای ایشان اشاره کرد که گاهی به نوبت چاپ دهم، بیستم، سی‌ام، چهل و پنجاهم نیز رسیده است. برای مثال، می‌توان به کتاب خودآموز سیستم عامل MS - Dos مقدماتی اشاره کرد که در نوبت چاپ پنجاهم با شمارگان چشمگیر پنجاه هزار نسخه به چاپ رسیده است. این موضوع به نوبه خود یک رکورد در زمینه کتابهای حوزه کامپیوتر محسوب می‌شود. با توجه به این موارد درصد برآمدیم تا کتاب‌شناسی کتابهای ایشان در حوزه کامپیوتر را تهیه کنیم.

شایان ذکر است که فهرست زیر بر اساس ترتیب زمانی چاپ اول تنظیم یافته است.

۱. خودآموز سیستم عامل MS-Dos مقدماتی/ سعید سعادت. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت پنجاهم، ۱۳۷۲، ۵۰۰۰ نسخه، ۲۰۸ ص، مصور، جدول، نمودار.

۲. خودآموز سیستم عامل MS-Dos پیشرفته/ سعید سعادت. تهران: مجتمع آموزشی و فنی تهران، نوبت بیستم، ۱۳۷۹، ۱۵۰۰۰ نسخه، ۳۶۴ ص، مصور، جدول، نمودار.

۳. بیسیک به زبان ساده/ دان کسل؛ ریچارد سوانسون. ترجمه سعید سعادت، تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت هفتم، ۱۳۸۰، ۳۰۰۰ نسخه، ۲۰۷ ص، جدول، نمودار.

۴. آشنایی با ویندوز ۹۵. ترجمه سعید سعادت؛ سهیلا کاویان. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت دهم، ۱۳۷۸، ۵۰۰۰ نسخه، ۱۲۳ ص، مصور، جدول.

۵. برنامه‌های سودمند کامپیوتر (۱) VIRUS, PE۲, PCTOOLS, سعید سعادت، تهران: مؤسسه

علوم کامپیوتر، هرکرا نیز به همان ترتیب پیشرفت می‌کنند و دانش و اطلاعات خود را بیشتر می‌کنند. به هر حال این دور ادامه پیدا خواهد کرد. ضمن معایبی که ممکن است هرکرا داشته باشند، این حُسن را خواهند داشت که باعث پیشرفت علوم کامپیوتر خواهند شد.

O از ویژگیهای ویندوز XP، قابلیت استفاده چندکاربره از ویندوز XP به طور همزمان است. این امر را چطور می‌بینید؟
این هم یکی از ویژگیهای بارز ویندوز XP است که همزمان چندین نفر با امنیت و در واقع بدون هیچ نگرانی می‌توانند از ویندوز XP استفاده کنند.

O در آخر اگر جمع بندی از مطالب گفته شده دارید یا احیاناً مطلبی از قلم افتاده است بفرمایید؟

سوالات شما بسیار زیاد و گسترده بود و فکر می‌کنم همه مطالب را پوشش داد. اما من سخن آخرم با ناشران است که در انتخاب کتابهای کامپیوتر برای تألیف و ترجمه دقت کنند. کتابهایی را انتخاب کنند که بیشتر مورد نیاز جامعه باشد؛ و از آن مهمتر دست به ترجمه بی‌محتوا نزنند و سرمایه‌های این مملکت را بیهوده به هدر ندهند. تلاششان این باشد که کار ترجمه کیفی و به روز باشد. سعی کنند کیفیت چاپ تصاویر کتاب بسیار مناسب باشد. اغلب کتابهایی که در ایران ترجمه می‌شود تصاویر مناسبی ندارد؛ به طوری که خواننده به درستی نمی‌تواند از آن کتاب استفاده کند. اینها همه نکاتی است که باید در کتابها رعایت شود. همچنین باید واژه‌های مناسب به

- فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت هفدهم، ۱۳۷۹، ۱۰۰۰۰ نسخه، ۱۹۶ ص، مصور، جدول.
۶. خودآموز برنامه نویسی Foxpro نسخه‌های ۱ تا ۲/۶ (مقدماتی) ۱۳۸۱، سعید سعادت؛ با همکاری حمید ایمانی. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت بیست و سوم، ۱۳۸۱، ۵۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۱ ص، مصور، جدول، نمودار.
۷. راهنمای سریع MS-Dos (نسخه‌های ۱ تا ۶/۲۲) سعید سعادت؛ با همکاری بابک کاویانی. تهران: مجتمع فنی تهران، نوبت چهارم، ۱۳۷۸، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۸۰ ص، جدول.
۸. خودآموز برنامه نویسی پارس لوگو/ سعید سعادت. تهران: مجتمع فنی تهران، نوبت دوم، ۱۳۷۵، ۳۰۰۰ نسخه.
۹. کامپیوتر برای کودکان/ سعید سعادت؛ سهیلا کاویان. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت پنجم، ۱۳۷۸، ۵۰۰۰ نسخه، ۶۸ ص، مصور، جدول، نمودار.
۱۱. خودآموز برنامه نویسی Foxpro نسخه‌های ۱ تا ۲/۶ (پیشرفته)/ سعید سعادت؛ سهیلا کاویان. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت هفتم، ۱۳۸۰، ۲۰۰۰ نسخه، ۳۲۵ ص، مصور، جدول.
۱۲. مبانی کامپیوتر/ سعید سعادت. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران؛ نوبت نوزدهم؛ ۱۳۸۱، ۵۰۰۰ نسخه، ۲۷۷ ص، مصور، جدول، نمودار.
۱۳. آموزش سریع ویندوز ۳/۱ سعید سعادت. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت هفتم، ۱۳۷۹، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۷۴ ص، مصور، نمودار.
۱۴. موفقیت در Dos/ سعید سعادت. تهران: مجتمع فنی تهران، نوبت اول، ۱۳۷۷، ۵۰۰۰ نسخه ۱۵. من از Dos متنفرم/ برایان پفانبرگر. ترجمه سعید سعادت با همکاری مسعود پاک نظر، تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت اول، ۱۳۷۸، ۵۰۰۰ نسخه، ۳۵۴ ص، مصور.
۱۶. آموزش سریع Windows 98 . ترجمه و تألیف سعید سعادت. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت نهم، ۱۳۸۱، ۵۰۰۰ نسخه، ۳۰۸ ص، مصور، جدول.
۱۷. آموزش سریع Microsoft Internet Explorer شری گوردون هیوبرت؛ ریچ شورین. ترجمه سعید سعادت با همکاری خسرو مهدی پور
- عطایی، تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت اول، ۱۳۷۹، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۴۱ ص، مصور، جدول.
۱۸. آموزش گام به گام ۵ Internet Explorer / انتشارات میکروسافت. ترجمه سعید سعادت، با همکاری خسرو مهدی پور عطایی، تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت دوم، ۱۳۸۰، ۵۰۰۰ نسخه، ۳۲۴ ص، مصور، جدول.
۱۹. آموزش گام به گام ۲۰۰۰ Window / انتشارات میکروسافت. ترجمه سعید سعادت با همکاری خسرو مهدی پور عطایی، تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت دوم، ۱۳۸۰، ۵۰۰۰ نسخه، ۳۰۰ ص، مصور، جدول.
۲۰. (Norton Utilities) / فیروز کاشف‌الحق؛ سعید سعادت. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت چهارم، ۱۳۸۱، ۵۰۰۰ نسخه.
۲۱. سیستم عامل Dos / سعید سعادت. با همکاری مجتبی الله وردی، افشین پزشکی، حسین آجودانی. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت چهارم، ۱۳۸۱، ۵۰۰۰ نسخه.
۲۲. مبانی کامپیوتر/ سعید سعادت؛ افروز کاشف‌الحق. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت چهارم، ۱۳۸۱، ۵۱۰۰۰ نسخه.
۲۳. آموزش گام به گام Windows Me / انتشارات میکروسافت. ترجمه سعید سعادت، خسرو مهدی پور عطایی. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت اول، ۱۳۸۰، ۵۰۰۰ نسخه، ۲۹۲ ص، مصور، جدول.
۲۴. ویندوز ۹۸ (۱) / سعید سعادت؛ افروز کاشف‌الحق. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت چهارم، ۱۳۸۱، ۱۴۸ ص، مصور (رنگی).
۲۵. ویندوز ۹۸ (۲) / افروز کاشف‌الحق؛ سعید سعادت. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت چهارم، ۲۴۴ ص، مصور.
۲۶. خودآموز ویندوز XP / کورت سیمونز، ترجمه سعید سعادت، خسرو مهدی پور عطایی. تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران، نوبت اول، ۱۳۸۱، ۵۰۰۰ نسخه، ۵۲۴ ص، مصور (رنگی).

